

SANDNES KOMMUNE

Barne- likestillings og inkluderingsdepartementet
PB 8036 Dep
0030 OSLO

Sandnes, 07.11.2012

Deres ref.:
Saksbehandler: Anne-Lene Slåtterø

Vår ref :
Arkivkode :

Høringssvar fra Sandnes kommune vedr forslag til endringer i Lov om barneverntjenester med tilhørende forskrifter.

Viser til utsendt høringsbrev fra Barne-likestillings og inkluderingsdepartementet datert 05.09.2012.

Sandnes kommune har i dette høringssvaret valgt ut de områder som vi vurderer har størst betydning for den kommunale barneverntjeneste. Avslutningsvis vil Sandnes kommune oppsummere og komme med en generell kommentar/konklusjon ifht de samlede forslag om endringer.

Kommunens høringssvar ble politisk behandlet den 05.11.2012, og dermed er det gitt politisk tilslutning til høringssvaret

Tilbakemelding på notatets del 1; Innledning

Beskrivelsen av dagens formelle oppgavefordeling mellom statlig og kommunalt barnevern er i tråd med Sandnes kommune sin forståelse av rollefordelingen. Dagens praksis gjenspeiler imidlertid ikke lovens ansvarsfordeling.

Tilbakemelding på notatets del 2; Om endringer i oppgave og finansieringsansvaret mellom stat og kommune.

1. Departementets forslag om endringer i finansieringsordningen mellom statlig og kommunalt barnevern:

I forslaget skal kommunene tillegges et større faglig og økonomisk ansvar for det totale barnevernstilbudet kommunene gir til sine brukere. Videre skal statens tiltaksutvikling i større grad bygges ut fra de tiltak kommunen etterspør. På bakgrunn av dette foreslår departementet en økt kommunal egenandel fra 15 pst til 30-45 pst på institusjonstiltak. Ut fra dagens priser gir dette en økning pr institusjonsplass fra kr 35 390 til kr70 780/106 175 pr mnd. Egenandelen skal økes gradvis, og finansieres gjennom overføring av økonomiske midler fra Bufetat til kommunen. Departementet vil også se på kommunenes finansieringsansvar for de statlige hjemmebaserte tiltakene. Den økte kommunale egenandelen skal, i føle departementet, stimulere til et mer kostnadsbevist kommunalt barnevern og til bruk av andre typer barneverntiltak.

Kommentar: En økt kommunal egenandel på institusjonstiltak slik som beskrevet ovenfor vil ha store økonomiske konsekvenser for kommunen. Det er nødvendig at dette kompenseres med økonomiske overføringer fra Bufetat. Det gis ikke konkret informasjon om hvordan de økonomiske midlene skal overføres til kommunene. Sandnes kommune mener forslaget bør utredes bedre. Det bør ses konkret på fordelingsnøkkelen ifht overføring av økonomiske midler fra Bufetat til kommunene.

Sandnes kommune kjenner seg ikke igjen i argumentasjonen som brukes for å foreta disse endringene. Det foreligger ikke dokumentasjon på at økte egenandeler vil redusere kommunens bruk av institusjon som tiltak. Slik argumentasjon er med på å undergrave kommunene som barnevernsfaglig innstans og oppleves som en mistillit til kommunenes faglige og økonomiske vurderinger. Sandnes kommune vil understreke at bruk av institusjonstiltak heller henger sammen med på få egnede alternative tiltak utenfor biologiske hjem. Sandnes kommune opplever at Bufetat i liten grad klarer å finne egnede fosterhjem til barn over 12 år som har atferdsproblematikk. Disse barna blir ofte plassert midlertidig eller permanent i institusjonstiltak. Flere av barna må også oppholde seg uhensiktsmessig lenge i midlertidige akutte tiltak som beredskapshjem i påvente av egnet omsorgstiltak. I den forbindelse etterspør Sandnes kommune en lovbestemt tidsfrist for Bufetat ved bistandsplikt til kommunene. Sandnes kommune ønsker en evaluering av dagens organisering av fosterhjemsarbeid.

Sandnes kommune er imidlertid positiv til et bedre og mer tilpasset tiltaksregister på institusjonstiltak hos Bufetat og ser at endringen kan ha en slik positiv konsekvens. Forslaget kan styrke kommunenes rolle som bestiller.

Sandnes kommune savner forslag om endringer knyttet til økonomisk bistand til fosterhjem. Dagens ordning med refusjon for forsterkningstiltak bør avvikles da den er tidkrevende og fungerer dårlig. Midlene bør overføres til kommunen.

Konklusjon: Sandnes kommune støtter ikke departementets forslag. Forslaget bør utredes bedre. Dersom løsningen velges må det stilles krav til at kommunene sikres full økonomisk dekning for dette.

2. Departementets forslag om bedre faglig samhandling mellom stat og kommune:

Det foreslås at staten avvikler alle ulovfestede oppgaver som faglig råd og veiledning i enkeltsaker, utredningsbistand samt ordning om refusjon av utgifter til hjelpetiltak. Målet er at det kommunale barnevernet skal få et tydeligere faglig ansvar innenfor sitt formelle ansvarsområde. Staten skal i stedet sikre et nasjonalt likeverdig og kvalitativt kommunalt barnevern. Staten skal drive faglig utvikling ved å utarbeide standarder og veiledninger på god saksbehandling og kvalitet i kommunalt barnevernarbeid, samt opplæring i utredningsmaler.

Staten skal videre bidra med faglig dialog med kommunalt barnevern ved plasseringen utenfor hjemmet. Det foreslås at Staten kan be om tilleggsutredninger av barn når valg av statlig tiltak krever det.

Kommentar:

Departementets ambisjonen om en tydeligere ansvarfordeling mellom stat og kommune og en ansvarsoverføring til kommunene er en ønsket og nødvendig endring. Sandnes kommune ser imidlertid ikke at de foreslåtte tiltakene vil gi en reell endring. Barneverntjenesten i Sandnes kommune er av en slik størrelsesorden at den i stor grad besitter nødvendig barnevernfaglig

kompetanse og dermed i liten grad i dag benytter seg av Bufetat ifh til faglige råd, veiledning og bistand i utredningssaker..

Sandnes kommune stiller seg spørrende til at departementet ikke vurderer en ressursoverføring fra statlig til kommunalt nivå utover ressurser i forhold til drift av tiltak. Slik Sandnes kommune ser det foreslås det ingen reell overføringer av oppgaver, økonomi eller ressurser mellom statlig og kommunalt ledd. Bufetat har etter etablering i 2004 opprettet et stort antall stilinger knyttet til ulovfestede oppgaver/tiltak deriblant fagteam. Dette er oppgaver høringsnotatet presiseres at kommunene skal overta ansvaret for. Sandnes kommune mener at det er en naturlig konsekvens at en betydelig del av ressursene i Bufetat overføres kommunene.

Sandnes kommune er uenig i forslag om at Bufetat skal kunne kreve tilleggsutredning for å finne egnet statlig tiltak. Dette strider i mot ambisjonen om et tydelig barnevernsansvar. Behov for ytterligere utredning bør foregå i en dialog med kommunalt barnevern.

Kommunen er videre kritiske til at problemstillinger til fosterhjemsarbeid ikke er tatt med i dette høringsnotatet. Differensiering med kommunale og statlige fosterhjem bør evalueres. Kommunen vil påpeke at det i dag er store utfordringer knyttet til at avtalene for statlige og kommunale fosterhjem er ulike ifht avlønning og frikjøp av tid. Det er et stort savn i dette høringsnotatet at departementet ikke sier noe om hvordan Bufetat skal klare å løse utfordringen med å fremskaffe nok fosterhjem.

Videre etterlyses det en bred drøfting av bemanningsnorm, og minstebemanning i den kommunale barnevernsektor.

Det er uklart for kommunen hva departementet mener rundt Bufetat sin rolle knyttet til nasjonal faglig utvikling i form av Fagråd. Det bør fremkomme tydeligere hva departementet legger i dette og hvilken rolle, sammensetning og mandat et slikt Fagråd skal inneha.

Konklusjon : Sandnes kommune støtter målsettingen om at kommunenes rolle i barnevernet skal styrkes. Sandnes kommune ser ikke at forslagene medfører reell endring av dagens organisering og praksis. Sandnes kommune mener at departementet sin målsetting kun kan nås gjennom en faktisk overføring av ressurser og ansvar fra Bufetat til kommunene. Sandnes kommune støtter ikke forslaget om at Bufetat skal gis lovhjemmel til å kreve ytterligere utredninger fra kommuner i saker hvor barn tenkes plassert utenfor hjemmet.

Sandnes kommune mener det er vesentlige problemstillinger som mangler i høringsnotatet knyttet til statlige fosterhjem og bemanningsnorm i kommunalt barnevern.

Forslag om Bufetat som nasjonal faglig utvikler og Fagråd må utredes og presiseres.

3. Departementets forslag om endringer i barnevernlovens regler om organisering av statlig barnevernmyndighet:

Barnevernloven gir statlig regional barnevernmyndighet en rekke oppgaver. Reglene i Barnevernloven § 2-2 gjenspeiler ikke fullt ut statlig barnevernmyndighets faktiske organisering. Det foreslås derfor å endre lovteksten slik at dette kommer klart frem. Målet er å skape større klarhet om roller, ansvar og virksomhetsstyring innefor den statlige barnevernmyndigheten.

Kommentar/kommunens konklusjon: Sandnes kommunen har ingen vesentlig kommentar til dette punktet. Kommunen støtter forslaget.

4. Departementets forslag om endringer i barnevernlovens regulering av kommunens og statens økonomiske ansvar for barneverntiltak:

Departementet foreslår en presisering i lovverket som ikke endrer grunnprinsippet om statens og kommunens økonomiske forpliktelser etter barnevernloven. Det foreslås en tydeliggjøring i loven om at Departementet kan fastsette egne satser for kommunal egenbetaling i fosterhjem.

Kommentar/kommunens konklusjon: Sandnes kommune har ingen vesentlig kommentar til dette punktet.

5. Tilbakemelding på notatets del 3; Departementets forslag om å styrke rettssikkerheten for barna i barnevernloven.

Hovedpunktene i Del 3 er at barns medvirkning og rettssikkerhet i barnevernet skal styrkes.

Konklusjon: Sandnes kommune støtter hovedlinjene i del 3 av høringsnotatet.

6. Departementets forslag om å innføre forsvarlighets krav i lovteksten i Barnevernloven § 1-1:

Kommentar/ konklusjon: Sandnes kommune støtter dette forslaget.

7. Departementets forslag om barns rett til medvirkning:

Barns rett til medvirkning i hele saksforløpet i barnevernet skal styrkes. Barn skal ut fra alder og modenhet informeres, gis mulighet til å medvirke i egen sak gjennom hele saksprosessen i barnevernet. Barns mening skal vektlegges og dokumenteres når avgjørelser blir tatt. Barn som er tatt under omsorg skal ha mulighet til å ha med en tillitsperson.

Kommentar/ konklusjon: Sandnes kommune støtter forslaget om at barn skal sikres medvirkning i egen sak. Dette krever metodeutvikling og opplæring på gode måter å sikre at barns stemme kommer frem.

Sandnes kommune støtter delvis forslaget om tillitsperson. Etter vår vurdering er forslaget for lite problematisert og utydelig i høringsnotatet. Sandnes kommune støtter ideelt sett forslaget om tillitsperson. Dette er et forslag som er fremmet av Barnevernproffene og bør tillegges vekt. Sandnes kommune er imidlertid usikker på om tiltaket vil ha tiltenkt funksjon i praksis. I utgangspunktet er det barneverntjenesten som skal tale barnets sak. Med departementets forslag om tillitsperson og dens rolle initieres det at barnevernet ikke i tilstrekkelig grad fungerer som barnets talsperson. Sandnes kommune ser det som problematisk at barn plassert under omsorg skal forholde seg til en rekke personer i form av saksbehandler(barnevern) tillitsperson og tilsynsfører. Det er i liten grad problematisert og tatt høyde for negative konsekvenser for barnet. Barnet vil kunne bli skadelidende når man ikke klarer å rekruttere tillitsperson, eller når tillitsperson trekker seg av praktiske årsaker eller ikke klarer å følge opp rollen. Ved f.eks geografisk flytting vil det bli vanskelig å opprettholde tillitspersonen. Det må også tas høyde for lojalitetskonflikt hos barnet knyttet til valg av tillitsperson. Sandnes kommune ber om en større utredning av forslaget. Det bør her fremgå barnevernets rolle og myndighet ifht rekruttering og oppfølging av tillitsperson. Videre bør det sees nærmere på alternative tiltak til tillitsperson. Et forslag kan være at barn under omsorg tildeles advokat selv der alder ikke tilsier at de er part i sak, eller at tilsynsfører tillegges et større mandat i sitt arbeid.

Dersom forslaget blir vedtatt ønsker kommunen snarlig forskrift om tillitspersonens oppgaver, funksjon og rettigheter.

8. Departementets forslag om å endre begrepsbruken i lovverket.

Kommentar/ konklusjon: Sandnes kommune støtter dette forslaget.

9. Departementets forslag om endring i lovteksten i Barnevernloven § 4-4:

Det foreslås å ta bort konkretisering av type hjelpetiltak som ligger i lovteksten

Kommentar/ konklusjon: Sandnes kommune støtter dette forslaget.

10. Departementets forslag om regulering av behandlingshjem etter Lov om barneverntjenester § 4-24.

Det foreslås at fosterhjem/behandlingshjem skal profesjonaliseres ved å legges under en institusjon eller en oppfølgingsenhet. Videre foreslås det at disse hjemmene skal kvalitetssikres, godkjennes og ha tilsynsordning på lik linje med institusjoner.

Kommentar/ konklusjon: Sandnes kommune støtter dette forslaget. Kommunen er positiv til at disse tiltakene i større grad organiseres og kvalitetssikres enn dagens ordning.

11. Styrking av barneverntjenestens oppfølging av barn under og etter varetekt og straffegjennomføring:

Forslaget innebærer et automatisk ansvar for barnevernsfaglig oppfølging av alle mindreårige barn som sitter i varetekt eller som er under straffegjennomføring. Videre får disse barna rett på ettervern i regi av barnevernet på lik linje med andre barn som har hatt barneverntiltak.

Kommentar: Sandnes kommune er positiv til at barnevernets rolle ifht barn som utsettes for straffegjennomføring presiseres. Kommunen vil imidlertid foreslå at det er kommunen der barnet har bosted som får oppfølgingsansvaret. Kommunen ser det videre som viktig at ansvarsforholdet mellom barnevernet og kriminalomsorgen avklares.

Konklusjon: Sandnes kommune støtter forslaget.

12. Departementets forslag om samvær med søsken etter omsorgsovertakelse:

Det foreslås at det i forbindelse med omsorgsovertakelse alltid skal behandles og fastsettes et minimums samvær mellom søsken.

Kommentar/ konklusjon: Sandnes kommune støtter dette forslaget.

13. Departementets forslag om barneverntjenestens ansvar for å følge opp barnet etter en omsorgsovertakelse. Forslaget innebærer en endring i lovteksten der barneverntjenesten gis et *løpende og helhetlig ansvar for oppfølgingen av barnet* etter omsorgsovertakelsen.

Kommentar: Barneverntjenesten ser ikke at dette forslaget gir noen reelle endringer i dagens oppfølging av disse barna.

Kommunens konklusjon: Sandnes kommune støtter forslaget.

14. Departementets forslag om tilsynsfører og kontroll med barn i fosterhjem:

Kommentar og konklusjon:: Sandnes kommune støtter departementet i målet om en mer profesjonalisert tilsynsførerordning. Kommunen støtter videre at det utarbeides veiledere og metodikk for tilsynsarbeid.

Sandnes kommune er imidlertid ikke at departementets foreslag får store reelle endringer av dagens ordning. Kommunene står fritt til å organisere tilsynsordningen, og kan slik velge å opprettholde dagens ordning. Sandnes kommune ser ikke at forslaget løser noen av de utfordringer som er knyttet til dagens tilsynsførerordning.

Sandnes kommune støtter forslaget fra bl.a. Barnevernpanelet om at tilsynsførerordningen legges til Fylkesmannen. Dette er etter vår vurdering med å sikre at en uavhengig part fører tilsyn og slik styrker barnets rettssikkerhet. Sandnes kommune ser det ikke som problematisk at tilsynsføreransvaret legges til samme instans som fører tilsyn med institusjon. Fylkesmannen har kunnskap på området, og vil kunne bygge opp en tilsynsordning som også er tilpasset fosterhjem. Sandnes kommune er ikke enig med departementet sin argumentasjon for at tilsynet fortsatt bør ligge til kommunen. Ut fra drøftingen om økonomiske utgifter synes det som argumentasjonen skjuler eventuelle økonomiske motiver.

15. Departementets forslag til endring i tilsynsforskriftens krav til årlig systemrevisjon av barnevernsinstitusjoner:

Kommentar / konklusjon: Sandnes kommune har ikke kommentar til dette punktet.

16. Departementets forslag om tilsyn med statlige barneverntjenester:

Kommentar: Sandnes kommune har ikke kommentar til forslaget.

17. Departementets forslag om presisering av Barnevernloven § 8-4:

Kommentar: Sandnes kommune støtter dette forslaget.

18. Departementets forslag om endring i beregning av plasseringstid ved vedtak etter barnevernloven § 4-24:

Det foreslås at eventuell plassering etter Barnevernloven § 4-25 innlemmes i plasseringstiden etter § 2-24.

Kommentar/kommunens kommentar: Sandnes kommune støtter dette forslaget.

19. Departementets forslag om endret frist for å bringe fylkesnemndas vedtak inn for domstolen:

Det foreslås å endre fristen fra 2 mnd til 1 mnd.

Kommentar: Sandnes kommune ser imidlertid et større rettssikkerhetsproblem knyttet til behandlingstid i fylkesnemnda og rettsapparatet. Lang behandlingstid i fylkesnemnd og rettsapparatet for øvrig er av stor betydning for barna og deres situasjon og utvikling. For å bedre barns rettssikkerhet foreslår kommunen at fylkesnemnda pålegges frist for behandling av saker etter barnevernloven.

Konklusjon: Sandnes kommune støtter forslaget.

Avslutningsvis

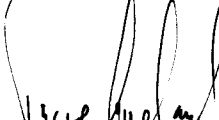
Sandnes kommune støtter departementet sitt mål om at kommunene skal gis et tydeligere faglig og økonomisk ansvar innenfor sitt formelle ansvarsområde. Sandnes kommune ser imidlertid ikke at de

foreslåtte endringene knyttet til finansieringsansvar og samhandling mellom statlig og kommunalt barnevern vil bidra til dette. Sandnes kommune ser ingen vesentlige endringer av dagens praksis i det som foreslås i del 2 av høringsnotatet.

Sandnes kommune mener det i større grad må foretas faktiske endringer i dagens oppgave og ansvarsfordeling mellom statlig og kommunalt barnevern, da spesielt knyttet til ressuroverføringer. Det tenkes her på de ressurser og det aktivitetsnivå Bufetat over år har bygget opp og som dekker det området som er kommunens ansvarsområde og der departementet nå foreslår å øke det kommunale ansvar. Sandnes kommune er av den klare oppfatning av at Bufetats at de ressursene som nå dekker kommunens ansvarsområde må overføres til kommunen. Dette vil medføre en faktisk styrking av kommunenes barnevernsarbeid

Kommunen savner utredning av dagens fosterhjemsarbeid. Det er i dag store utfordringer knyttet til å rekruttere nok og riktige fosterhjem. Videre skaper differensieringen mellom statlige - og kommunale fosterhjem, samt fosterhjem i regi av private organisasjoner problematiske forskjeller. Det er her store forskjeller i arbeidsavtaler knyttet til avlønning, avlastning og oppfølging. Fosterhjem er et viktig og helt avgjørende tiltak for mange barn i barnevernet. Sandnes kommune mener at arbeidet med å rekruttere, kvalitetssikre hjemmene og oppfølgingen barna får der bør utredes nærmere.

Sandnes kommune , 07 november 2012

Trygve Apeland
Barnevernsjef

Anne-Lene Slåtter
Fagutvikler